

Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker förslaget i proposition 2002/03:24 att samtliga aktier i det av staten helägda Svenska Skogsplantor AB skall överlåtas till det likaledes statliga Sveaskog AB samt att regeringen skall bemyndigas att vidta de åtgärder i övrigt som krävs för att genomföra överlåtelsen. Utskottet utgår samtidigt från att regeringen följer den pågående rekonstruktionen av Svenska Skogsplantor och att Sveaskog, under innevarande mandatperiod, påbörjar ett försäljningsförfarande av Svenska Skogsplantor.

I två reservationer avstyrks regeringens förslag. I den ena (m, fp) yrkas på en likvidering av Svenska Skogsplantor. I den andra (kd) förordas att riksdagen ger regeringen i uppdrag att tillse att Svenska Skogsplantors verksamhet snarast avyttras till privata intressenter.

Ett enigt utskott konstaterar att propositionen inte motsvarat de krav som riksdagen normalt bör ställa vad gäller gott underlagsmaterial från regeringen. Utskottet saknar en redovisning av regeringens analys av olika tänkbara, alternativa lösningar. Enligt utskottets mening borde regeringen också inhämtat remissynpunkter i ärendet.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden	5
Propositionen.....	5
Motionerna	6
Vissa kompletterande uppgifter.....	7
Tidigare riksdagsbehandling.....	7
Remissyttranden	8
Utskottets ställningstagande	9
Propositionens utformning.....	9
Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB	9
Reservationer.....	11
1. Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB (m, fp)	11
2. Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB (kd).....	12
Bilaga	
Förteckning över behandlade förslag.....	14

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB

Riksdagen godkänner att staten på det sätt regeringen föreslår överlåter samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB samt bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som erfordras för att genomföra överlåtelser. Därmed bifaller riksdagen proposition 2002/03:24 och avslår motionerna 2002/03:N3 och 2002/03:N4.

Reservation 1 (m, fp)

Reservation 2 (kd)

Stockholm den 20 februari 2003

På näringsutskottets vägnar

Marie Granlund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Marie Granlund (s), Mikael Odenberg (m), Ingegerd Saarinen (mp), Nils-Göran Holmqvist (s), Ann-Marie Fagerström (s), Lennart Beijer (v), Karl Gustav Abramsson (s), Ulla Löfgren (m), Carina Adolfsson Elgestam (s), Yvonne Ångström (fp), Åsa Torstensson (c), Anne Ludvigsson (s), Stefan Hagfeldt (m), Lars Johansson (s), Reynoldh Furustrand (s) och Ragnwi Marcelind (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas

dels proposition 2002/03:24 om överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplan-
tor AB till Sveaskog AB,

dels två motioner som väckts med anledning av propositionen.

Propositionen och motionerna har, på utskottets initiativ, genomgått en be-
gränsad remissbehandling. Som underlag för beslut har akten i ärendet be-
gärts in från Näringsdepartementet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör godkänna den av regeringen föreslagna överlåtelsen av aktierna i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB. Utskottet utgår från att regeringen följer rekonstruktionsarbetet i Svenska Skogsplantor och att Sveaskog, under innevarande mandatperiod, påbörjar ett försäljningsförfarande av Svenska Skogsplantor. *Jämför reservation 1 (m, fp) och 2 (kd).*

Ett enigt utskott konstaterar att propositionens utformning inte motsvarar de krav som riksdagen normalt bör ställa på förslag från regeringen.

Propositionen

I proposition 2002/03:24 föreslår regeringen att riksdagen godkänner att samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB överläts till Sveaskog AB samt att regeringen bemyndigas vidta de åtgärder i övrigt som erfordras för att genomföra överlåtelsen.

Det av staten helägda Svenska Skogsplantor AB har, enligt uppgifter i propositionen, uppvisat negativa årsresultat från år 1999 och framåt. Den negativa ekonomiska utvecklingen sägs bl.a. bero på att bolaget inte funnit avsättning för de varulager som byggts upp, vilket lett till kraftiga inkuranser och kassationer. Det egna kapitalet har därigenom urholkats. En övergång i återbeskningsmetod från plantering till naturlig föryngring bland de mindre skogsägare som utgör Svenska Skogsplantors främsta kundgrupp utpekats som en viktig orsak till att försäljningsmålen inte nåtts.

I propositionen framhålls vidare att den delvis nya styrelse och nya verkställande direktör som tillträdde år 2001 i september 2002 beslutat genomföra en åtgärdsplan för att vända bolagets utveckling. I enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser lät styrelsen under hösten 2002 också upprätta en kontrollbalansräkning. Det föreslagna åtgärdsprogrammet innebär i korthet att produktionen koncentreras till fyra eller fem enheter (i jämförelse med dagens tolv), att såväl sortiment som produktionssystem ses över och görs mer likformiga, samt att en ny marknadsorganisation införs. För att genomföra åtgärdsprogrammet, återställa bolagets kapital och på sikt få en godtagbar soliditet görs bedömningen att ett kapitaltillskott på i storleksordningen 130 miljoner kronor är nödvändigt.

Under hösten 2002 har arbete pågått inom Regeringskansliet i syfte att finna en lösning på Svenska Skogsplantors ekonomiska situation. Sveaskog AB uppges under det arbetet ha kontaktat Svenska Skogsplantor för att diskutera möjligheter till samgående eller fördjupat samarbete bolagen emellan.

Sveaskog har därefter i en skrivelse till Näringsdepartementet förklarat sig berett att ta ansvar för en rekonstruktion av Svenska Skogsplantors verksamhet.

Regeringen föreslår därför att statens aktier i Svenska Skogsplantor överförs till Sveaskog utan vederlag. Regeringen påpekar att Svenska Skogsplantors egen bedömning är att bolaget bör ingå i en stabilare struktur. Då båda de statliga bolagen bedriver plantskoleverksamhet sägs en samling av dessa verksamheter i en gemensam struktur vara naturlig. Avvecklingsalternativet sägs i dagsläget inte vara realistiskt med hänsyn till kostnaderna för nedläggning och bolagets ansvar gentemot mindre skogsägare.

Regeringen föreslår att det självständigt bör åligga Sveaskog att fullfölja åtgärdsprogrammet och införliva Svenska Skogsplantor i koncernen på ett marknadsmässigt korrekt sätt. Det föreslås dock att de båda bolagens verksamhet i inledningsskedet skall drivas i separata företag, mot bakgrund av deras olika marknadsförutsättningar. På sikt sägs ägandet i Svenska Skogsplantor kunna breddas. Överlåtelsen av aktierna i Svenska Skogsplantor med tillhörande ekonomiska förpliktelser påverkar Sveaskog marginellt, hävdas det i propositionen.

Regeringen menar att frågan om överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor till Sveaskog är av sådan karaktär att det inte förelegat ett behov av att inhämta yttranden och upplysningar från några myndigheter, sammanslutningar eller enskilda.

Motionerna

Två motioner har väckts med anledning av propositionen.

I motion 2002/03:N3 (m) yrkas avslag på regeringens förslag. Motionärerna anser att vad som inträffat med Svenska Skogsplantor är en illustration av de problem som uppstår när staten engagerar sig i kommersiell bolagsverksamhet. Ansvaret läggs på de socialdemokratiska regeringar som inte fullföljt den ambition att privatisera Svenska Skogsplantor som fanns vid bolagets tillkomst.

I motionen föreslås därför att Svenska Skogsplantors kommersiella och ekonomiska sammanbrott nu bör föranleda att bolaget likvideras i enlighet med aktiebolagslagens bestämmelser. Motionärerna utgår ifrån att det finns aktörer som kan vara intresserade av att efter en likvidation överta bolagets olika plantskolor. I motionen framhålls vikten av en till de stora skogsbolagens plantskolor kompletterande plantproduktion med särskild inriktning på de mindre skogsägarna. Motionärerna menar dock att regeringen inte visat att dess förslag främjar en sådan utveckling, utan tvärtom ökar ägarkoncentrationen i branschen.

Slutligen anförs i motionen kritik mot propositionens utformning. Motionärerna påpekar att propositionen över huvud taget inte uppfyller de krav som riksdagen har anledning att ställa på förslag från regeringen. Den egentliga motiveringen till varför bolaget bör överlåtas i stället för att likvideras sägs i realiteten utgöras av en enda mening, och varken producenterna eller konsu-

menterna av skogsplantor har tillåtits yttra sig. Motionärerna menar att riksdagen inte skall fatta beslut på sådan grund.

Också i motion 2002/03:N4 (kd) yrkas avslag på förslaget i propositionen. Motionärerna anför bl.a. att statens roll i samhällsekonomin skall vara att sätta ramar och övervaka spelreglerna på marknaden, ansvara för samhällsplanering och infrastruktur samt att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. Problem uppstår om staten utöver denna domarroll också agerar som en av spelarna. Kristdemokraterna anser därför att statligt ägande bör avvecklas på marknader där privata företag konkurrerar eller skulle kunna konkurrera och där inte sociala eller hälsomässiga skäl motiverar ett offentligt ägande.

Regeringen kritiserar i det aktuella ärendet för bristande ägarstyrning av Svenska Skogsplantor AB. Även om regeringen två månader efter det att bolagsledningen redogjorde för den ekonomiska krisen har lagt fram förslag till en lösning av problemet, har uppenbarligen inga åtgärder vidtagits tidigare för att komma till rätta med det negativa resultat som Svenska Skogsplantor uppvisat sedan år 1999. Motionärerna anser att det faller ett tungt ansvar på regeringen för att den nu tvingas vidta hastiga och ogenomtänkta lösningar för att rädda en verksamhet som den borde styrt upp i ett långt tidigare skede.

Regeringens förslag till lösning av den nu aktuella krisen i bolaget kritiserar också. Motionärerna menar att ett av skälen till den föreslagna lösningen är att regeringen med förslaget undviker den politiska risken av att belasta statsbudgeten med utgifter som skulle hota utgiftstaket. Vidare hänvisas även till tidigare kristdemokratisk kritik mot att Sveaskog bedriver verksamhet utanför dess av riksdagen angivna uppdrag. Att i det läget ytterligare utvidga bolagets verksamhetsfält anser motionärerna gå stick i stäv mot riksdagens tidigare beslut.

Kristdemokraterna förordar i stället att Svenska Skogsplantor privatiseras, vilket skulle ligga i linje med den principiella syn som partiet har på statligt ägande. Det föreslås ankomma på regeringen att vidta de åtgärder som krävs för en privatisering av bolaget, och motionärerna påpekar att det självfallet kan kräva en rekonstruktion först för att verksamheten sedan skall kunna avyttras. Motionärerna avslutar med att konstatera att den verksamhet som Svenska Skogsplantor bedriver inte är av det slaget att den motiverar ett statligt ägande och att det dessutom finns ett flertal privata aktörer som fungerar mycket väl inom det verksamhetsområde som Svenska Skogsplantor AB verkar.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Enligt riksdagens beslut våren 1993 (prop. 1992/93:226, bet. 1992/93:JoU15) skulle Skogsvårdsorganisationens frö- och plantverksamhet föras över till ett av staten ägt aktiebolag fr.o.m. januari 1994. Utskottsmajoriteten motiverade förslaget att bolagisera frö- och plantproduktionen med att det blivit alltmer

uppenbart att det var svårt att skilja på en kommersiell verksamhet och myndighetsverksamhet i anslutning till marknadsföringen av produkterna. Vidare sades regeringen tillämpa principen att kommersiell verksamhet inte skall bedrivas i myndighetsform.

Svenska Skogsplantor AB:s verksamhet skulle vara att producera och marknadsföra skogsodlingsmaterial och utföra tjänster inom skogsskötselområdet samt idka därmed förenlig verksamhet. Riksdagen beslöt också att verksamheten skulle kunna privatiseras vid lämpligt tillfälle.

I en reservation anförde företrädarna för Socialdemokraterna i jordbruksutskottet bl.a. att privata marknadslösningar inte kunde garantera den långsiktighet som krävdes eftersom den byggde på en kortsiktig lönsamhet. De avvisade därför förslaget till bolagisering och föreslog i stället att verksamheten skulle behållas inom Skogsvårdsorganisationen och divisionaliseras.

Vidare kan nämnas att riksdagen våren 1996 upprepade det tidigare givna bemyndigandet till regeringen att minska statens ägande i bl.a. Svenska Skogsplantor AB (prop 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26). Näringsutskottet har i betänkanden rörande statligt ägande under efterföljande år noterat detta beslut, men inte berört Svenska Skogsplantor i betänkandenas ställningstaganden.

Remissyttranden

På utskottets initiativ har ett urval av företrädare för skogsnäringen beretts möjlighet att inkomma med yttranden över propositionen och motionerna. Remisstiden har varit starkt begränsad.

De fristående plantproducenter – konkurrenter till Svenska Skogsplantor – som inkommit med yttranden (*Odlarna Tve AB, Ramlösa Plantskola AB och Sundins Skogsplantor AB*) är generellt mycket kritiska till regeringens förslag. Kritiken gäller för det första den beskrivning av problemen inom frö- och plantmarknaderna som görs i propositionen. Plantproducenterna anser att svårigheterna med att kunna göra korrekta marknadsbedömningar inom frö- och plantverksamhet överdrivits i propositionen. De pekar på att andra producenter inte hamnat i samma svåra ekonomiska situation och menar att Svenska Skogsplantors problem snarare bör sökas i felbedömningar hos det enskilda företaget. För det andra kritiseras förslaget att låta Svenska Skogsplantor gå samman med Sveaskog, då en sådan statlig koncern skulle bli en alltför dominerande aktör på såväl plantmarknaden som frömarknaden och kraftigt snedvridd konkurrensen. Sundins Skogsplantor AB uttalar sig också för en likvidation och utförsäljning av Svenska Skogsplantors plantproduktion, medan fröproduktionen föreslås övergå i annan statlig ägo i avvaktan på samråd i branschen om hur den framtida fröproduktionen bör organiseras.

Som företrädare för mindre skogsägare – Svenska Skogsplantors kunder – har *Skogssällskapet Förvaltning AB* inkommit med yttrande. Bolaget är kritiskt till förslaget i motion 2002/03:N3 (m) att likvidera Svenska Skogsplantor. Bolaget anser att en likvidering sannolikt skulle innebära kapitalförstöring och stor osäkerhet vad gäller nödvändig forsknings- och utvecklingsverksam-

het. Skogssällskapet ställer sig positivt till att staten tillskjuter erforderliga medel för en rekonstruktion av Svenska Skogsplantor, men anser att om staten väljer att rekonstruera bolaget via Sveaskog bör mandatet begränsas till rekonstruktionsfasen. Inom tre till fem år borde Svenska Skogsplantor säljas ut med sikte på den privata marknaden.

Skogsägarorganisationen *LRF Skogsägarna* samt *Skogsindustrierna* – representerande de stora, markägande skogsbolagen Stora Enso, SCA, Holmen och Korsnäs – uppger sig ha samrått och enats i det aktuella ärendet. De har därför inkommit med likalydande, men separata, yttranden. I dessa yttranden framhålls att Svenska Skogsplantor har en nyckelroll för svensk försörjning av skogsodlingsmaterial med kvalitetssäkring och att det är viktigt att denna kapacitet kan bibehållas. Därför avstyrks förslaget om omedelbar likvidation av Svenska Skogsplantor. Emellertid avstyrks även förslaget om omedelbar överlåtelse till Sveaskog med motiveringen att det av marknadsskäl vore olämpligt att genom den föreslagna överlåtelsen stärka Sveaskogs ställning och låta bolaget ansvara för omstruktureringen av Svenska Skogsplantor. I stället föreslås att staten utser en särskild förhandlare som opartiskt kan överlägga med skogsnäringen och plantproducenterna om en långsiktig lösning för att förutsättningslöst säkerställa lönsam, bärkraftig verksamhet. *LRF Skogsägarna* och *Skogsindustrierna* förklarar sig villiga att delta i sådana överläggningar.

Utskottets ställningstagande

Propositionens utformning

Utskottet vill inledningsvis ta upp frågan om propositionens utformning. Riksdagens utskott måste för att väl kunna utföra sina uppgifter ha tillgång till ett gott underlagsmaterial. Hit hör att regeringen i propositionen redovisar sin analys av olika tänkbara, alternativa lösningar. Det är också rimligt att regeringen inhämtar och redovisar remissynpunkter i ärendet. Utskottet konstaterar att den nu aktuella propositionen inte har motsvarat de krav som riksdagen normalt bör kunna ställa i dessa hänseenden.

Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB

Under de senaste åren har marknaden för skogsplantor gått tillbaka kraftigt, bl.a. till följd av ändrade principer för återbeskogning. I synnerhet de mindre skogsägare som är Svenska Skogsplantors viktigaste kunder har övergått till en ökad andel naturlig förnyring. Marknadens nedgång har påverkat Svenska Skogsplantor negativt och företaget har under de senaste åren dragits med lönsamhetsproblem. Företagets ekonomiska situation blev under år 2002 så allvarlig att en kontrollbalansräkning upprättades.

Även om situationens allvar således kräver skyndsamma åtgärder från ägarens – statens – sida anser utskottet det vara av vikt att de åtgärder som vidtas inte försvårar genomförandet av en långsiktig skogspolitik för hela landet.

Att likvidera bolaget, som förordas i motion 2002/03:N3 (m), för att sedan kunna sälja ut det vore, enligt utskottets mening, en skogspolitiskt riskabel lösning. Då det inte framstår som troligt att någon aktör är villig att köpa hela bolaget, kommer dess tillgångar antagligen att spridas eller avvecklas. Med hänsyn till de långa ledtiderna inom produktionen av plantagefrö är det av största vikt att den aktör som övertar Svenska Skogsplantors tillgångar är beredd att ta ett långsiktigt ansvar för förädlingsverksamheten. Ett likvidationsförfarande framstår inte som väl lämpat för att säkerställa att så blir fallet.

Vidare konstaterar utskottet att Svenska Skogsplantor i dagsläget är en av få plantproducenter i norra Sverige som är fristående från de stora skogsbolagen, vilka primärt producerar för internt bruk. Svenska Skogsplantor är därmed en viktig leverantör till mindre skogsägare i norra Sverige. Efter ett likvidationsförfarande med osäker utgång skulle dessa skogsägare riskera att få sämre tillgång till högkvalitativt skogodlingsmaterial. Alternativet att i större skala importera plantor från plantskolor i södra Sverige skulle dels vara problematiskt av biologisk-genetiska skäl, dels leda till ökade miljöförstörande transporter.

Mot denna bakgrund tillstyrker utskottet regeringens förslag att samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB överläts till Sveaskog AB samt att regeringen bemyndigas vidta de åtgärder i övrigt som erfordras för att genomföra överlåtelsen. Utskottet avstyrker de i ärendet väckta motionerna. Med regeringens förslag kommer Svenska Skogsplantor att inordnas i en stabil ekonomisk struktur, i linje med vad företaget självt har efterlyst för att kunna genomföra det nödvändiga rekonstruktionsarbete det står inför.

Utskottet konstaterar samtidigt att avsikten, enligt vad som sägs i propositionen, är att Svenska Skogsplantor även fortsättningsvis skall behållas som ett separat bolag inom Sveaskogskoncernen samt att ägandet i Svenska Skogsplantor på sikt skall kunna breddas. Riksdagen har tidigare bemyndigat regeringen att vid lämpligt tillfälle sälja Svenska Skogsplantor. Utskottet utgår från att regeringen följer rekonstruktionsarbetet i företaget och att Sveaskog, under innevarande mandatperiod, påbörjar ett försäljningsförfarande av Svenska Skogsplantor AB.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer.

1. Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB

av Mikael Odenberg (m), Ulla Löfgren (m), Yvonne Ångström (fp) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:N3 och 2002/03:N4 yrkandena 1 och 2 och avslår proposition 2002/03:24 och motion 2002/03:N4 yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Vi anser att utskottets ställningstagande i avsnittet Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB borde ha följande lydelse:

De socialdemokratiska regeringar som har haft ansvaret för Svenska Skogsplantor sedan bildandet har inte fullföljt riksdagens ambition att privatisera bolaget. Bolagets kommersiella misslyckande har därmed tillåtits bli ännu en illustration av problemen med statlig bolagsverksamhet. Regeringen har uppenbarligen inte förmått ta sitt ägaransvar, då den inte uppfattat och reagerat på signaler om Svenska Skogsplantors allt sämre ekonomiska utveckling. Först när den ekonomiska situationen blivit kritisk har regeringen reagerat. Den panikartade reaktionen är ett förslag som skulle innebära fortsatt statligt ägande av verksamheten, utan att regeringen kunnat visa att detta skulle vara att föredra ur ekonomisk, konkurrensmässig eller skogspolitisk synvinkel.

Av de remissvar som inhämtats, på initiativ av näringsutskottet, framgår bl.a. att införlivandet av Svenska Skogsplantor i Sveaskogskoncernen skulle skapa ett dominerande statligt företag, som riskerar att snedvrیدا konkurrensen på frö- och plantmarknaden och försvåra för små, privata producenter. I remissvaren framhålls vidare att farhågor för att det skulle uppstå en bristsituation på plantmarknaden förefaller ogrundade och att det tvärtom snarast finns en överkapacitet bland producenterna på marknaden. Vi noterar i det sammanhanget också att det är just Svenska Skogsplantors oförmåga att anpassa sin produktion till efterfrågan på marknaden som i propositionen utpekats vara huvudorsaken till företagens ekonomiska problem.

Mot bakgrund av dessa faktorer avstyrker vi regeringens förslag om en överlåtelse av samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB. Vi anser i stället att riksdagen bör ge regeringen till känna att bolaget skall likvideras. Med detta tillstyrks motion 2002/03:N3 (m). Därmed tillgodoses också i huvudsak motion 2002/03:N4 (kd).

2. Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB

av Ragnwi Marcelind (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:N3 och 2002/03:N4 samt avslår proposition 2002/03:24.

Ställningstagande

Jag anser att utskottets ställningstagande i avsnittet Överlåtelse av aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB borde ha följande lydelse:

De socialdemokratiska regeringar som har haft ansvaret för Svenska Skogsplantor sedan bildandet har inte fullföljt riksdagens ambition att privatisera bolaget. Bolagets kommersiella misslyckande har därmed tillåtit bli ännu en illustration av problemen med statlig bolagsverksamhet. Regeringen har uppenbarligen inte förmått ta sitt ägaransvar, då den inte uppfattat och reagerat på signaler om Svenska Skogsplantors allt sämre ekonomiska utveckling. Först när den ekonomiska situationen blivit kritisk har regeringen reagerat. Den panikartade reaktionen är ett förslag som skulle innebära fortsatt statligt ägande av verksamheten, utan att regeringen kunnat visa att detta skulle vara att föredra ur ekonomisk, konkurrensmässig eller skogspolitisk synvinkel.

Av de remissvar som inhämtats, på initiativ av näringsutskottet, framgår bl.a. att införlivandet av Svenska Skogsplantor i Sveaskogskoncernen skulle skapa ett dominerande statligt företag, som riskerar att snedvrider konkurrensen på frö- och plantmarknaden och försvåra för små, privata producenter. I remissvaren framhålls vidare att farhågor för att det skulle uppstå en bristsituation på plantmarknaden förefaller ogrundade och att det tvärtom snarast finns en överkapacitet bland producenterna på marknaden. Jag noterar i det sammanhanget också att det är just Svenska Skogsplantors oförmåga att anpassa sin produktion till efterfrågan på marknaden som i propositionen utpekats vara huvudorsaken till företagets ekonomiska problem.

Mot bakgrund av dessa faktorer avstyrker jag regeringens förslag om en överlåtelse av samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB. Jag anser i stället att riksdagen bör ge regeringen i uppdrag att tillse att Svenska Skogsplantors verksamhet snarast avyttras till privata intressenter.

Det ankommer på regeringen att vidta de åtgärder som krävs för en sådan avyttring. Med detta tillstyrks motionerna 2002/03:N3 (m) och 2002/03:N4 (kd).

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2002/03:24

Regeringen föreslår att riksdagen

1. godkänner att staten på det sätt regeringen föreslår överlåter samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB,
2. bemyndigar regeringen att vidta de åtgärder i övrigt som erfordras för att genomföra överlåtelsen.

Motioner med anledning av propositionen

2002/03:N3 av Mikael Odenberg m.fl. (m):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2002/03:24.

2002/03:N4 av Maria Larsson m.fl. (kd):

1. Riksdagen avslår regeringens begäran om att staten på det sätt regeringen föreslår överlåter samtliga aktier i Svenska Skogsplantor AB till Sveaskog AB.
2. Riksdagen avslår regeringens begäran om ett bemyndigande att vidta de åtgärder som erfordras för att genomföra överlåtelsen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om privatisering av Svenska Skogsplantor AB.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Kristdemokraternas principiella syn på statligt ägande.